

<p style="text-align: center;">Силабус курсу Екологічний менеджмент водних ресурсів</p> <p>Освітній ступінь – другий (магістерський) Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 103 Науки про Землю Освітньо-наукова програма «Гідрологія» Кількість кредитів – 4</p> <p>Рік підготовки, семестр – 3 рік, V семестр</p> <p>Компонент освітньої програми: обов'язковий</p> <p>Професійна підготовка.</p> <p>Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, ауд. 158 Консультації: четвер 14.05, ауд. 158</p> <p>Мова викладання: українська</p>	
---	---

Керівник курсу

к. геог. н., доцент. **Чеболда Ігор Юрійович**

**Контактна
інформація**

Chebolda1@gmail.com, 0673688518

Опис дисципліни

Курс «Екологічний менеджмент водних ресурсів» в теоретичному плані спрямований на системне викладення особливостей запровадження екологічного менеджменту та управління від концептуальних положень загальнодержавного значення до конкретних типових процедур з практичними прикладами, які дозволяють вивчити і запровадити екоменеджмент на господарському об'єкті. Дисципліна дає цілісне уявлення про систему екологічного менеджменту і екологічного управління згідно з міжнародними стандартами.

Завданням вивчення дисципліни є формування у студентів стійких знань стосовно сучасних систем екологічного менеджменту, підготовка до практичного застосування цих знань у державних установах та на підприємствах регіонального й локального рівнів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати про сучасні тенденції та інструменти екологічного менеджменту, теоретичні засади розробки та впровадження системи екологічного менеджменту на підприємстві; уміти самостійно складати базову блок-схему впровадження системи екологічного менеджменту, аналізувати стійкість цієї системи екологічного менеджменту на підприємстві.

Навчальна дисципліна є складовою частиною безперервної екологічної освіти та виховання студентів-екологів, яка спрямована на розвиток у студентської молоді екологічного світогляду, спеціального екологічного мислення, закріплення необхідних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності щодо захисту навколишнього середовища і є заключним етапом у вивченні теоретичних, нормативно-правових та методологічних основ еколого-економічної оцінки господарських об'єктів.

Зміст дисципліни розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері Природничі науки, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Теми		Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Основи екологічного менеджменту водних ресурсів.		
1	ТЕМА 1. <i>Предмет і завдання екологічного менеджменту</i>	<i>Знати</i> передумови формування екологічного менеджменту, мету, предмет, стратегічні завдання екологічного менеджменту, основні принципи системи екологічного менеджменту (EMS), форми екологічного менеджменту. <i>Вміти</i> визначати стан екологічного менеджменту в Україні. користуватися законодавством про екологічний менеджмент, використовувати міжнародний підхід до екологічного менеджменту.
2	ТЕМА 2. <i>Екологічний менеджмент на підприємстві</i>	<i>Знати</i> стадії екологічного менеджменту на підприємстві, завдання екологічного менеджменту, економічні та стратегічні вигоди. <i>Знати</i> основні принципи, які використовуються при розробці методик визначення збитків, завданих довкіллю. <i>Вміти</i> використовувати Українські державні стандарти та міжнародні екологічні стандарти, щодо формування ідеальної моделі законодавства про екологічний менеджмент.
3	ТЕМА 3. <i>Корпоративний екологічний менеджмент</i>	<i>Знати</i> , що собою являє виробничий процес, вимоги до екологічно безпечних виробничих процесів, методи аналізу матеріально-енергетичного балансу, особливості впровадження на підприємстві екологічно «чистих» технологій. <i>Вміти</i> встановлювати відповідність між екологічними нормативами і стандартами. <i>Вміти</i> користуватися нормативами природокористування й нормативами екологічних стандартів. <i>Вміти</i> будувати «Зелені» бізнес-плани та пропонувати заходи для керівників корпорацій.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Екологічний аудит скидання стічних вод як незалежна, комплексна оцінка господарської й іншої діяльності в області охорони навколишнього середовища		
4	ТЕМА 4. Місце і роль екологічного аудиту в управлінні природокористуванням	<i>Знати</i> теоретичні основи формування і розвитку екологічного аудиту, основні міжнародні стандарти екологічного менеджменту й екологічного аудиту, понятійний апарат, критерії і показники екологічного аудиту, основні завдання у сфері екологічного аудиту, об'єкти екологічного аудиту. <i>Вміти</i> використовувати результати екологічного аудиту та методичні принципи екологічного аудиту.
5	ТЕМА 5. <i>Екологічний аудит</i>	<i>Знати</i> основні поняття. критерії екологічного аудиту, завдання і вигоди проведення екологічного аудиту. <i>Знати</i> основні причини, з яких проводиться екологічний аудит, вигоди проведення екологічного аудиту, основні принципи екологічного аудиту. <i>Вміти</i> збирати дані, докази, формувати висновок екологічного аудиту, вибирати умови проведення екологічного аудиту.
6	ТЕМА 6. Правові та організаційні особливості проведення екологічного аудиту	<i>Знати</i> функції Кабінету Міністрів України, функції місцевих рад, функції Аудиторської палати у сфері екологічного аудиту. <i>Знати</i> права й обов'язки екоаудиторів та екоаудиторських організацій, права та обов'язки замовника екологічного аудиту. <i>Вміти</i> складати аудиторський висновок.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
K01.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
K03.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
K04.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
K05.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
K07.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

K08.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
K09.	Здатність працювати в команді.
K11.	Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.
K12.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
K13.	Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему.
K17.	Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.
K21.	Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.
ПР01.	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.
ПР02.	Використовувати усно і письмово професійну українську мову.
ПР09.	Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.
ПР10.	Аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.
ПР11.	Впорядковувати і узагальнювати матеріали
ПР12.	Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації.
ПР13.	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
ПР14.	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.

Літературні джерела

1. Макаров С.В., Гусєва Т.В., Холтуєва М.С. Экологический менеджмент. - М., 2003.
2. Лук'янихін В.О. Екологічний менеджмент у системі управління збалансованим розвитком. - Суми, 2002.
3. Ф.В. Вольвач, Мі Дробноход, В.Г. Дюканое та ін. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна. - К., 2002.
4. Семенов В.Ф. Екологічний менеджмент. - К., 2004.
5. Екологічне управління: Підручник/ В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Білявський та ін. – К.: Либідь, 2004.-432с.
6. Модернізація виробництва: системно-екологічний підхід: Посібник з екологічного менеджменту/ Шевчук В.Я., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. та ін. – К.: СИМВОЛ-Т, 1997.- 245с.
7. Шевчук В. Я. и др. Екологічний аудит / Шевчук В. Я., Саталкін Ю. М., Навроцький В. М.. – К.: Вища шк., 2000. – 343 с.
8. Экологический учет и аудит: Сб. ст. / ЮНКТАД и др.; Под ред. Шнейдмана Л. З. – М.: ФБК ПРЕСС, 1997. – 184 с.

Політика оцінювання

●**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

●**Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та

екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

●**Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1, 2) усне опитування, тести, завдання	40
Модуль 2 (теми 3-5) усне опитування, тести, завдання	40
ІНДЗ	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Електронне навчання в системі MODLE